

Ordes van Dienst voor
de Stille Week
1, 2 en 3 april 2021

Samen met onze zustergemeente van de
Willem de Zwijgerkerk in Amsterdam

TEN GELEIDE

PASEN VOLGENS JOHANNES

'Waarom is deze avond anders dan andere avonden?', vraagt volgens de joodse traditie het jongste kind op de avond van het Paasfeest. Dat is ongetwijfeld vandaag ook onze vraag: waarom is ook dit jaar Pasen anders dan andere jaren? De antwoorden spreken vanzelf: omdat wij elkaar ook dit jaar weer niet in levenden lijve kunnen zien. Omdat wij elkaar niet kunnen spreken en langzaam zeggen dat de Heer is opgestaan! Dat kunnen we allemaal niet.

Toch is Pasen niet wezenlijk anders dan andere jaren. Het wil ons zeggen dat wat ons nu benauwt, een einde heeft! Dat de dood, de angst en het verdriet niet het laatste woord zal spreken over ons bestaan. Wij zullen elkaar weer zien!

Dit jaar zullen wij aan de hand van de evangelist Johannes Pasen vieren. Op een geheel eigen wijze verhaalt hij over de bevrijding uit de dood en de benauwenis naar een nieuw en volkomen leven. Passie en Pasen lijken bij hem wel op één dag te vallen! De ondergang van Jezus is al zijn overwinning. Wat verloren lijkt, blijkt in het vroege morgengloren gewonnen te hebben. Gezegend Pasen!

Op de avond van **Witte Donderdag** voegt ook Johannes zich bij die aloude bevrijdingsbeweging die in het Angstland van Egypte begon. Zijn Evangelie brengt ons te binnen dat in kleine tekenen van brood en wijn de boze wereld niet langer meer hetzelfde zal zijn. Als teken van wat komen gaat, ontruimen wij de Avondmaalstafel.

Op **Goede Vrijdag** is ons weinig licht gegeven. Wij lezen de passieverhalen volgens Johannes. Aan het einde van de dienst worden alle lichten gedoofd. Toch zal een klein licht blijven branden, als een wachter die uitzielt naar het eerste licht.

Op **Stille Zaterdag** wordt het duister doorbroken. De Paaskaars wordt binnengedragen. De lezingen brengen ons langzaam het geheim van de Opstanding te binnen. Aan het einde van de dienst zullen wij dit licht van de Paaskaars onder ons verspreiden en uitdragen in de nacht.

Op **Paasmorgen** zetten wij de dienst voort. Wij knipperen met onze ogen tegen het licht van de bevrijding uit alle verdriet, nood en pijn. De angst ligt achter ons. Een goede tuin strekt zich voor ons uit en een tuinman gaat ons daarin voor. De toekomst is al gaande.

ORDE VAN DIENST

Witte Donderdag

1 april 2021

GEDACHTENIS VAN DE MAALTIJD VAN UITTOCHT
ROND DE TAFEL

Voorganger: Ds. Evert Jan de Wijer
Cantor-organist: Harmen Trimp
Ouderling van dienst: Leo Endedijk
Diaken van dienst: Corine Waaning
Solisten: Saskia Kuiper, Hans van Beusekom en
Gerard Endedijk
Beeld & Geluid: Femke van Beusekom

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'Schmücke dich, o liebe Seele' - BWV 654

Opgang

Bemoediging (gezongen op de melodie van Gezang 190a)

V: Heer, open mijn lippen.

A: Mijn mond zal zingen van uw eer.

V: God, kom mij te hulp.

A: Heer, haast u mij te helpen.

A: Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest zoals het was
in het begin en nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Wij groeten elkaar met de vrede van Christus

Gebet om ontferming

Dienst van de Schriften

Eerste Schriftlezing: Exodus 12: 15 - 20 (Naardense Bijbel)

- 15 zeven dagen zult ge matses eten,-
let wel, op de voorste dag
zult ge het gezuurde uit uw huizen keren;
want al wie iets gegists eet:
weggesneden
zij die ziel uit Israël,
van de voorste dag tot de zevende dag;
- 16 op de voorste dag: een oproep tot heiliging,
en op de zévende dag
zal er een oproep tot heiliging voor u wezen;
wélk-werk-ook wordt níet gedaan bij u;
echter wat gegeten wordt door alle ziel,
dát alleen zal door u worden klaargemaakt;
- 17 en bewaken zult ge:
de matses!-
want
op deze huidige dag
heb ik uw strijdscharen uitgeleid
uit het land van Egypte;
bewaken zult ge
deze dag voor uw generaties

- als een inzetting voor eeuwig!-
18 in de voorste (maand),
op de veertiende dag
na de nieuwemaan in de avond,
zult ge matses eten,-
tot dag eenentwintig
na nieuwemaan in de avond;
19 zeven dagen lang zal
niets gezuurds
worden gevonden in uw huizen;
want al wie eet van wat gegist is:
weggesneden
zij die ziel uit Israëls samenkomst,-
zo met de zwerver-te-gast
en met de landgenoot;
20 al wat gegist is zult ge niet eten;
overal waar ge zetelt
zult ge matses eten!

Solisten zingen: Gezang 605

Tweede Schriftlezing: Johannes 13: 1 - 15 (Naardense Bijbel)

- 1 Maar voor het feest van het Pesach,
als Jezus weet dat zijn uur gekomen is
om uit deze wereld over te gaan
naar de Vader,
betoont hij,
die de zijnen in de wereld heeft liefgehad,
hun ook zijn liefde tot aan de voleinding.
2 Het geschiedt tijdens een maaltijd:
als de uiteenwerper reeds in het hart van
Judas Simonszoon Isjkariot heeft geworpen
dat hij hem moet prijsgeven,
3 en hij weet
dat de Vader hem alles in de handen
heeft gegeven
en dat hij van bij God gekomen is
en tot God heen gaat,
4 dat hij zich opricht van de maaltijd,
zijn kleren aflegt,
een linnen doek neemt
en zich daarmee omgordt.
5 Vervolgens werpt hij water in het wasbekken

en begint de voeten van de leerlingen
te wassen
en af te drogen met de linnen doek
waarmee hij omgord is geweest.

6 Dan komt hij bij Simon Petrus;
die zegt tot hem:
heer, wast ú mij de voeten?!

7 Jezus antwoordt en zegt tot hem:
wat ík doe, daar heb jñ nu geen weet van,
maar na deze dingen zul je het herkennen.

8 Petrus zegt tot hem:
u zult mij de voeten niet wassen,
tot in de eeuwigheid niet!
Jezus antwoordt hem:
als ik je niet mag schoonwassen
heb je geen deel aan mij!

9 Simon Petrus zegt tot hem:
heer, niet alleen mijn voeten
nee, ook de handen en het hoofd!

10 Jezus zegt tot hem:
wie een bad heeft genomen
hoeft zich, behalve de voeten,
niet meer te laten wassen,-
nee, die is geheel rein;
en jullie zijn rein,- echter niet allen!

11 Want hij heeft geweten
wie hem zou prijsgeven;
daarom zegt hij 'jullie zijn niet allen rein'.

12 Wanneer hij hun dan de voeten
heeft gewassen
neemt hij zijn kleren terug
en gaat hij weer aanliggen;
hij zegt tot hen:
herkent ge wat ik aan u heb gedaan?-

13 gij die mij 'leermeester' en 'heer' noemt,
gij zegt dat goed, want ik bén dat;

14 als dan ík, de heer en leermeester,
ú de voeten was,
zijt ook gij verschuldigd
elkaar de voeten te wassen;

15 want ik heb u een voorbeeld gegeven
opdat, zoals ík aan ú gedaan heb
ook gij zult doen!-

OVERDENKING

Orgelspel: Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621) - Psalm 23

Dienst van de Dankbaarheid

Inzameling van de gaven voor Wijkdiaconie en Pastoraat

Thomaskerk

Giften kunnen worden overgemaakt op rek.nr. NL39 INGB 0004 9570 85 t.n.v. Wijkraad voor diakenen, Thomaskerk, o.v.v. Collectegeld.

U kunt ook geven via Givt.

Willem de Zwijgerkerk

Giften kunnen worden overgemaakt op NL28 INGB 0005 084 450 t.n.v. Protestantse Gemeente Amsterdam inz. Willem de Zwijgerkerk te Amsterdam, o.v.v. Collecte 1 april.

Voorbeden Stil Gebed

Gedenken van de Tafel van Brood en Wijn

V: De tijd voor Pasen is vanouds bedoeld als een periode van inkeer. De Veertigdagentijd. Die tijd is dit jaar wel zeer ruim overschreden. Na al meer dan een jaar lang worden wij teruggeworpen op onszelf, op onze bronnen, op de vraag wie wij ten diepste zijn.

De Veertigdagentijd zou nu voorbij moeten zijn, nu we ons opmaken om het feest van Pasen te gaan vieren. Maar dat is niet zo. Dat ervaren we in den lijve, zeker nu we niet samen kunnen komen om met elkaar de dagen van Pasen te vieren. En we merken het bijzonder scherp en pijnlijk in deze viering, nu de tekenen van Jezus' diepgang, brood en wijn, wel in ons midden zijn, maar we die niet samen kunnen delen met elkaar als gemeente rondom de Heer.

We hoorden in het evangelie dat Jezus middenin het verraad van zijn naaste volgelingen het ritueel van het Pesachmaal van zijn volk voltrekt en dat een nieuwe, ongekende betekenis geeft. Hij volgt de traditie, als hij het brood zegent en ronddeelt, als hij dankt voor de wijn en de beker aanreikt. En in de stilte van dit geladen moment spreekt hij er ongehoorde woorden bij: 'Dit is mijn lichaam!'..., 'Dit is mijn bloed!'... Voor jullie gegeven, voor een nieuw verbond met God en met de mensen. En volgens het Evangelie van Matteüs zegt hij daarna: ik zal opnieuw wijn met jullie drinken op de dag van het Koninkrijk.

Zo worden wij door Jezus meegenomen op de weg van het verlangen - verlangen naar de volheid, de volle goedheid en het ongebroken recht, de definitieve doorbraak van Gods bedoeling met onze wereld en ons. En vandaag nodig ik u uit om het in ons levende verlangen naar een wereld waarin we elkaar weer kunnen omhelzen te ervaren als een voorafschaduw van het verlangen naar Gods komende Koninkrijk.

We breken het brood
en we gieten de wijn uit
zonder die te kunnen delen met elkaar,
maar in hope, vol verlangen.
En we bidden:
Hoor ons, o Christus,
en adem uw Geest op ons
en op dit brood en deze wijn:
dat ze voor ons uw lichaam en bloed worden,
tintelend van uw leven,
genezend, vernieuwend –
o maak ons heel...!,
zodat we het voluit leven:
waar vriendschap is en liefde, daar bent U...
Amen.

Solisten zingen: Slotlied: Gezang 559

De Avondmaalstafel wordt ontruimd als opmaat naar de Goede Vrijdag

Wij spreken het Luthers Avondgebed uit en verlaten daarna de ruimte in stilte:

Heer, blijf bij ons, want het is avond en de nacht zal komen.

Blijf bij ons en bij uw ganse kerk

aan de avond van de dag,

aan de avond van het leven,

aan de avond van de wereld.

Blijf bij ons

met uw genade en goedheid,

met uw troost en zegen,

met uw Woord en sacrament.

Blijf bij ons

wanneer over ons komt

de nacht van beproeving en van angst,

de nacht van twijfel en aanvechting,

de nacht van de strenge, bittere dood.

Blijf bij ons

in leven en in sterven,

in tijd en eeuwigheid.

AMEN.

ORDE VAN DIENST

Goede Vrijdag

2 april 2021

Voorganger: Ds. Evert Jan de Wijer
Cantor-organist: Harmen Trimp
Ouderling van dienst: Pauline Hagemeyer
Diaken van dienst: Nel Hagemeyer
Lector: Arnoldien van Berge
Solisten: Saskia Kuiper, Hans van Beusekom en
Gerard Endedijk
Beeld & Geluid: Femke van Beusekom

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'Hilf Gott, dass mir's gelinge' - BWV 624

Opgang

Bemoediging (gezongen op de melodie van Gezang 190a)

V: Heer, open mijn lippen.

A: Mijn mond zal zingen van uw eer.

V: God, kom mij te hulp.

A: Heer, haast u mij te helpen.

A: Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest zoals het was
in het begin en nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Gebed om ontferming

Dienst van de Schriften

Inleiding

Schriftlezing: Johannes 18: 1 - 27 (Naardense Bijbel)

- 1 Als hij deze dingen heeft gezegd
trekt Jezus met zijn leerlingen uit,
de winterbedding van de Kedron over;
daar is een hof geweest
en die gaat hij met zijn leerlingen binnen.
- 2 Maar ook Judas,
die hem heeft prijsgegeven,
heeft van die plek geweten,
omdat Jezus zich daar dikwijls
met zijn leerlingen verzamelde.
- 3 Dus neemt Judas de legerenheid mee,
en vanuit de heiligdomsoversten
en vanuit de Farizeeërs
helpers,
en komt daar aan
met lantarens, fakkels en wapens.
- 4 Jezus dan, weet hebbend van
alle dingen die over hem komen,
trekt uit en zegt tot hen:
wie zoekt ge?

- 5 Ze antwoorden hem: Jezus, de Nazoreeër!
Hij zegt tot hen:
Ík ben dat!
Ook Judas, die hem heeft prijsgegeven,
heeft bij hen gestaan.
- 6 Met dat hij tot hen zegt
‘Ík ben dat!’
deinzen ze achteruit en vallen op de grond.
- 7 Dan vraagt hij het hun wéér: wie zoekt ge?
Maar zij zeggen: Jezus, de Nazoreeër!
- 8 Jezus antwoordt: ik heb u gezegd:
Ík ben dat;
dus als ge mij zoekt,
laat hén dan heen gaan!
- 9 Zo wordt het woord vervuld,
waarin hij heeft gezegd:
‘die ge mij hebt gegeven, van hen heb ik
niet wie ook verloren laten gaan’ (Joh. 17,12).
- 10 Dan trekt Simon Petrus
het zwaard dat hij heeft,
treft de dienaar van de heiligdomsoverste
en hakt hem de rechter oorlel af;
maar de naam van die dienaar
is Malchus geweest.
- 11 Dan zegt Jezus tot Petrus:
werp het zwaard in de schede,-
want allen die een zwaard nemen
gaan door een zwaard verloren;
de drinkbeker die de Vader
mij heeft gegeven,
zal ik die níet drinken?
- 12 Dan nemen de legereenheid,
de overste-over-duizend
en de helpers van de Judeeërs Jezus vast,
boeien hem
- 13 en voeren hem eerst naar Annas,
want die was de schoonvader van Kajafas
die de heiligdomsoverste van dat jaar
is geweest.
- 14 Maar het is Kajafas geweest
die de Judeeërs de raad heeft gegeven:
het is beter
dat één mens sterft voor de gemeenschap!

- 15 Maar Simon Petrus is,
met een andere leerling,
Jezus gevolgd; maar die leerling
is een bekende
van de heiligdomsoverste geweest
en komt mét Jezus
de voorhof van de heiligdomsoverste binnen;
- 16 maar Petrus is bij de deur blijven staan,
buiten.
Dan komt die andere leerling,
de bekende van de heiligdomsoverste,
naar buiten, zegt iets tegen de poortwachter
en voert Petrus naar binnen.
- 17 Dan zegt het meisje dat poortwachter is
tot Petrus:
ben jij niet óók een van de leerlingen
van deze mens?
Hij van zijn kant zegt: dat ben ik níet!
- 18 Maar daar staan de dienaars
en de helpers,
die een houtskoolvuur gemaakt hebben
omdat het koud is geweest,
en zij hebben zich gewarmd;
maar ook Petrus is daar geweest,
stond bij hen en warmde zich.
- 19 Dan ondervraagt de heiligdomsoverste
Jezus over zijn leerlingen
en over zijn onderricht.
- 20 Jezus antwoordt hem:
ík heb openlijk de wereld toegesproken;
ík heb altijd onderricht gegeven
in een samenkomst of in het heiligdom,-
daar waar alle Judeeërs bijeenkomen;
ik heb niets in het verborgene uitgesproken;
- 21 waarom ondervraagt u mij?-
ondervraag de toehoorders
over wat ik tot hen gesproken heb;
zie, zij hier
weten wat ík heb gezegd!
- 22 Maar als hij dit zegt
geeft één van de helpers
die er naast is gaan staan
Jezus een kaakslag, zeggend:

- antwoordt u de heiligdomsoverste zó?
- 23 Jezus antwoordt hem:
indien ik kwalijk heb gesproken,-
getuig van het kwade;
maar indien goed
waarom tuigt u me dan af?
- 24 Dan zendt Annas hem geboeid naar
Kajafas, de heiligdomsoverste.
- 25 Maar Simon Petrus is daar geweest,
stond daar en warmde zich.
Dan zeggen ze tot hem:
ben ook j́ij niet é́én van zijn leerlingen?
Hij van zijn kant loochent het en zegt:
dat ben ik níét!
- 26 Eén van de dienaars
van de heiligdomsoverste,
die een verwant is van hem bij wie Petrus
de oorlel heeft afgehakt, zegt:
heb ik jóu niet bij hem in de hof gezien?
- 27 Dan loochent Petrus het weer;
en meteen kraait er een haan.

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'Christe, du Lamm Gottes' - BWV 619

Schriftlezing: Johannes 18: 28 - 19: 3 (Naardense Bijbel)

18

- 28 Ze voeren Jezus dan
van Kajafas naar het pretorium;
maar het is in de vroegte geweest.
Zelf gaan zij het pretorium niet binnen,
om zich niet te bezoedelen,
en wel het *pesach* te kunnen eten
- 29 Dan komt Pilatus naar buiten, naar hen toe,
en verklaart: welke beschuldiging
brengt u in tegen deze mens?
- 30 Ze antwoorden en zeggen tot hem:
als hij niet iemand was geweest die
kwaad doet
hadden we hem niet aan u overgegeven!
- 31 Dan zegt Pilatus tot hen:
neemt ú hem mee

- en oordeelt hem volgens uw Wet!
De Judeeërs zeggen tot hem:
het is ons niet geoorloofd
te doden!
- 32 Zo wordt vervuld
het woord van Jezus dat hij heeft gezegd
om aan te duiden
wat voor dood hij zou gaan sterven.
- 33 Dan gaat Pilatus het pretorium weer in;
hij laat Jezus roepen en zegt tot hem:
ú, bent u de koning der Judeeërs?
- 34 Jezus antwoordt:
zegt ú dat uit uzelf
of hebben anderen u dat over mij gezegd?
- 35 Pilatus antwoordt:
ík ben toch geen Judeeër!-
uw eigen volk en de heiligdomsoversten
hebben u aan mij overgegeven;
wát hebt u gedaan?
- 36 Jezus antwoordt:
mijn koningschap is niet uit deze wereld;
als het iets uit deze wereld was,
dat koningschap van mij,
hadden mijn helpers ervoor gestreden
dat ik niet aan de Judeeërs
werd overgegeven,
maar mijn koninkrijk is nu eenmaal
niet van hier.
- 37 Dan zegt Pilatus tot hem:
u bent dus toch een koning?
Jezus antwoordt: ú zegt het,
dat ik een koning ben;
ík ben hiertoe geboren
en hiertoe gekomen tot de wereld:
dat ik zal getuigen voor wat waarachtig is;
al wie uit de waarachtigheid is
hoort naar mijn stem!
- 38 Pilatus zegt tot hem:
wat ís waarachtigheid?
Als hij dit gezegd heeft
gaat hij weer naar buiten, naar de Judeeërs,
en zegt tot hen:
ik vind in hem geen enkele schuld;

- 39 maar het is gebruikelijk bij u
dat ik u met het Pesach er één loslaat;
wat is dan uw wens?-
zal ik u de koning der Judeeërs loslaten?
- 40 Dan schreeuwen zij het weer uit
en zeggen: die niet, nee Barabbas!
Maar Barabbas is een rover geweest.

19

- 1 Dan dus neemt Pilatus Jezus mee
en geselt hem.
- 2 De soldaten vlechten een kroon
van doorntakken
en zetten die op zijn hoofd;
ze werpen hem een purperen mantel om.
- 3 Nadat ze naar hem toegekomen zijn en
hebben gezegd 'wees gegroet,
koning der Judeeërs!'
geven ze hem kaakslagen.

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'Christus der uns selig macht' - BWV 620

Schriftlezing: Johannes 19: 4 - 22 (Naardense Bijbel)

- 4 Pilatus komt opnieuw naar buiten
en zegt tot hen:
zie, ik voer hem voor u naar buiten
opdat ge erkent
dat ik geen enkele schuld bij hem vind!
- 5 Dan komt Jezus naar buiten;
hij draagt de doornenkroon
en de purperen mantel.
Hij -Pilatus- zegt tot hen:
ziehier, de mens!
- 6 Wanneer dan de heiligdomsoversten
en de helpers
hem zo zien, zeggen ze, schreeuwen ze:
kruisigen, kruisigen!
Pilatus zegt tot hen:
neemt ú hem mee en kruisigt hem
want ik vind in hem geen schuld!
- 7 De Judeeërs antwoorden hem:
wij hebben een Wet, en volgens de Wet

- moet hij sterven:
omdat hij zich zoon van God maakt!
- 8 Wanneer dan Pilatus dit woord hoort
wordt hij nog meer bevreesd;
- 9 hij gaat weer het pretorium binnen
en zegt tot Jezus:
u, van waar bent u?
Maar Jezus geeft hem geen antwoord.
- 10 Dan zegt Pilatus tot hem:
u spreekt niet tegen mij?- weet u niet
dat ik volmacht heb om u los te laten
en volmacht heb om u te kruisigen?
- 11 Jezus antwoordt: u zou
geen enkele volmacht over mij hebben
als die u niet gegeven was van bovenaf;
daarom heeft wie mij aan u overgeeft
de grootste zonde!
- 12 Van toen af
heeft Pilatus ernaar gezocht hem los te laten.
Maar de Judeeërs schreeuwen en zeggen:
als u hém loslaat
bent u geen vriend van de keizer!-
al wie zichzelf koning maakt
spreekt zich uit tegen de keizer!
- 13 Als Pilatus deze woorden hoort
voert hij Jezus naar buiten
en gaat hij zitten op een verhoging
bij een plek die Steenstraat heet,
maar in het Hebreeuws:
Gabbata,- heuveltje.
- 14 Maar het is de voorbereiding
van het Pesach geweest,
zowat het zesde uur is het geweest.
Hij zegt tot de Judeeërs:
zie, uw koning!
- 15 Dan schreeuwen zij:
opheffen, opheffen, kruisig hem!
Pilatus zegt tot hen:
moet ik uw koning kruisigen?
De heiligdomsoversten antwoorden:
we hebben geen koning
buiten de keizer!
- 16 Dan dus geeft hij hem aan hen over

- om te worden gekruisigd.
- 17 Dus nemen ze Jezus mee.
Zelf het kruis torsend
trekt hij uit naar
de zogeheten Schedelplaats
die in het Hebreeuws Golgota heet.
- 18 Daar kruisigen ze hem
en mét hem twee anderen,
aan de ene en de andere kant,
maar Jezus in het midden.
- 19 Pilatus schrijft ook een strafgrond
en zet die op het kruis;
maar er is geschreven geweest:
Jezus de Nazoreeër,
de koning der Judeeërs!
- 20 Velen der Judeeërs
lezen dan die strafgrond,-
omdat hij dicht bij de stad was,
de plaats waar Jezus werd gekruisigd.
Hij is geschreven geweest
in het Hebreeuws,
Romeins en Helleens.
- 21 Toen hebben
de heiligdomsoversten der Judeeërs
gezegd:
schrijft u toch niet 'de koning der Judeeërs'
maar dat h́j heeft gezégd
'ik ben de koning der Judeeërs'!
- 22 Pilatus antwoordt:
wat ik geschreven heb, héb ik geschreven!

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'Da Jesus an dem Kreuze stund' - BWV 621

Schriftlezing: Johannes 19: 23 - 30 (Naardense Bijbel)

- 23 Dan nemen de soldaten,
wanneer ze Jezus kruisigen,
zijn kleren,
en maken er vier delen van,
voor elke soldaat een deel,-
ook het onderkleed nemen ze.

- Maar het is een naadloos onderkleed geweest,
van bovenaf als één geheel geweven.
- 24 Dan zeggen ze tot elkaar:
laten we dat niet scheuren
nee, erom loten van wie het zijn zal!-
zodat het Schriftwoord in vervulling gaat:
'onder elkaar verdelen zij mijn kleren,
werpen over mijn gewaad het lot!' (Ps. 22,19)
Dát doen dus de soldaten.
- 25 Maar bij het kruis van Jezus
hebben gestaan:
zijn moeder en de zuster van zijn moeder,
Maria,- die van Klopas,
en Maria Magdalena.
- 26 Als dan Jezus zijn moeder aanziet
en bij haar staande
de leerling die hij (het meest) heeft liefgehad,
zegt hij tot zijn moeder:
vrouwe, zie: uw zoon!
- 27 Vervolgens zegt hij tot de leerling:
zie: je moeder!-
en vanaf dat uur neemt de leerling haar
bij zich op.
- 28 Hierna zegt Jezus, wetend
dat reeds alle dingen voleindigd zijn,
opdat de Schrift voleindigd wordt:
'ik heb dorst!'-
- 29 Er heeft daar een kruik vol azijn gelegen;
dan steken ze een spons vol van die azijn
op een hysopstengel
en brengen die naar zijn mond.
- 30 Wanneer Jezus dan de azijn neemt
zegt hij: het is voleindigd!
Hij neigt het hoofd
en geeft de geestesadem prijs.

STILTE

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'O Mensch bewein dein Sünde gross' - BWV 622

Schriftlezing: Johannes 19: 31 - 42 (Naardense Bijbel)

- 31 Daar het Voorbereiding is geweest
vragen dan de Judeeërs aan Pilatus,
opdat de lichamen niet op de sabbat
aan het kruis blijven
-want die sabbatdag is een grote geweest-,
dat ze hun de benen breken
en zij er kunnen worden afgehaald.
- 32 Dan komen de soldaten
en breken de benen van de eerste,
én van de ander
die met hem is gekruisigd.
- 33 Maar als ze bij Jezus komen
en zien dat hij reeds gestorven is,
breken ze zijn benen niet.
- 34 Nee, één van de soldaten
stoot met een lans in zijn zijde
en meteen komt daar bloed uit en water.
- 35 Hiervan heeft getuigd
hij die het heeft gezien
en zijn getuigenis is waarachtig;
hij weet dat het waar is wat hij zegt,-
opdat ook gij zult geloven.
- 36 Want dit alles geschiedt
opdat het Schriftwoord in vervulling gaat:
'geen bot van hem zal worden verbrijzeld'.
- 37 En weer een ander Schriftwoord zegt:
'ze zullen opzien naar
hem die ze doorstoken hebben'.
- 38 Daarna vraagt Jozef van Arimatea,
die een leerling van Jezus is,
-maar in het verborgene,
uit vrees voor de Judeeërs-
aan Pilatus
of hij het lichaam van Jezus mag weghalen;
en Pilatus staat dat toe;
dan komt hij en haalt hij zijn lichaam weg.
- 39 Maar ook Nikodemus komt,
hij die in het eerst 's nachts
naar hem toe kwam;
hij brengt een mengsel mee van
'mirre en aloë',
zo'n honderd ponden.

- 40 Dan nemen ze het lichaam van Jezus
en binden het met die geurige kruiden
in lijkwindsels, zoals het voor de Judeeërs
gewoonte is om te begraven.
- 41 Maar er is op de plaats
waar hij gekruisigd is
een hof geweest,
en in die hof een nieuwe gedenkplaats,
waarin nog nooit iemand is gelegd.
- 42 Daar dan leggen ze,
vanwege de Voorbereiding
van de Judeeërs,
omdat de gedenkplaats dichtbij is geweest,
Jezus neer.

OVERWEGING

Solisten zingen: Gezang 589

Voorbeden Stil Gebed

*Wij spreken het Luthers Avondgebed uit en verlaten daarna de
ruimte in stilte:*

Heer, blijf bij ons, want het is avond en de nacht zal komen.

Blijf bij ons en bij uw ganse kerk

aan de avond van de dag,

aan de avond van het leven,

aan de avond van de wereld.

Blijf bij ons

met uw genade en goedheid,

met uw troost en zegen,

met uw Woord en sacrament.

Blijf bij ons

wanneer over ons komt

de nacht van beproeving en van angst,

de nacht van twijfel en aanvechting,

de nacht van de strenge, bittere dood.

Blijf bij ons

in leven en in sterven,

in tijd en eeuwigheid.

AMEN.

Alle lichten worden gedoofd. Het licht dat deze vrijdag tot een goede
vrijdag maakt blijft echter branden.

ORDE VAN DIENST

Stille Zaterdag - Paaswake

3 april 2021

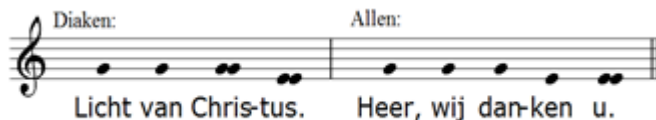
VIERING VAN DE HEILIGE DOOP IN GEDACHTENIS

Voorganger: Ds. Evert Jan de Wijer
Cantor-organist: Harmen Trimp
Ouderling van dienst: Jan Piek
Diaken van dienst: Heleen Struijs
Solisten: Saskia Kuiper, Hans van Beusekom en
Gerard Endedijk
Beeld & Geluid: Femke van Beusekom

Stilte en Donkerte

De lof van het licht

Bij het binnenbrengen van de Paaskaars, teken van de intocht van het licht van de Opgestane, klinkt drie keer, op steeds verhoogde toon:

Lofprijzing

V: Deze nacht waken wij
om een weg te vinden het donker door –
een ontkomen aan de dood,
een weg naar het licht!

Deze nacht gedenken wij
de grote daden van de Eeuwige
aan zijn kinderen gedaan.

Deze nacht getuigen wij met tal van verhalen
van de overwinning op de dood.
Gods gezalfde is ons voorgegaan
de diepte van de dood, de godverlatenheid
heeft hij geproefd.

Zijn trouw bleek bestand tegen het donker -
Hij vocht met de nacht en overwon.
Zijn liefde is sterker dan de dood.

DEZE NACHT WAKEN WIJ OM HEM TE VOLGEN
OP WEG NAAR HET LICHT.
ER IS VOOR ONS EEN DOORKOMEN AAN.
ZINGEN EN JUICHEN MOGEN WIJ IN DEZE NACHT!

Solisten zingen: Gezang 595

De Lezingen

Schriftlezing: Exodus 13: 17 - 15: 1a (Naardense Bijbel)

- 17 En het is zo geweest:
toen Farao
de gemeente heenzond,
heeft God die niet geleid
over de weg door het land van de Filistijnen,
hoewel die het naastbij is;
want, heeft God gezegd,
anders wordt de gemeente verleid tot spijt
als ze de strijd zien, en keren ze terug
naar Egypte!
- 18 God laat de gemeente afbuigen
over de weg door de woestijn
naar de Rietzee;
per vijftig
zijn de zonen Israëls opgeklimmen
uit het land van Egypte.
- 19 Mozes neemt de beenderen van Jozef
met zich mee;
want met een bezwering heeft die
de zonen Israëls doen zweren en gezegd:
in zijn omzien zal God naar u omzien;
laat dan mijn beenderen
hieruit mét u opklimmen!
- 20 Ze breken op van Soekot;
ze legeren zich in Etam,
aan de rand van de woestijn,-
- 21 terwijl de Ene
voor hun aanschijn uit gaat,
overdag in een wolkzuil
om hen te geleiden op de weg
en 's nachts in een zuil van vuur
om hun bij te lichten,-
om voort te gaan des daags en des nachts.
- 22 Nooit blijft hij weg,
de wolkzuil overdag
of de vuurzuil 's nachts,-
voor het aanschijn van de gemeente.

14

- 1 Dan richt de Ene het woord tot Mozes
en zegt:
- 2 richt het woord
tot de zonen Israëls,
dat ze omkeren,
en zich legeren
voor het aanschijn van de monding
van de Chirof,
tussen Migdal en de zee;
voor het aanschijn van Baäl Tsefon,
daartegenover moeten jullie je legeren,
vlak voor de zee;
- 3 Farao zal van de zonen Israëls zeggen:
verdwaald zijn die op de aarde;
gesloten heeft zich over hen de woestijn!-
- 4 sterk zal ik het hart van Farao maken
en hij zal ze achterna jagen;
maar dan zal ik gloriëren,
door Farao en door heel zijn legermacht,
en zullen zij van Egypte weten
dat ik ben de Ene!
- Ze dóen zo,
5 en gemeld wordt aan de koning van Egypte
dat de gemeente gevlucht is;
dan verandert het hart van Farao
en zijn dienaars
tegenover de gemeente
en zeggen ze:
wat hebben we eigenlijk gedáán,
dat we Israël heengezonden hebben
uit onze dienst!
- 6 Hij spant zijn wagen in;
zijn manschap
heeft hij met zich mee genomen.
- 7 Hij neemt
zeshonderd eersteklas wagens,
ja elke wagen van Egypte;
met driekampers op elk daarvan!
- 8 Sterk maakt de Ene
het hart van Farao, Egyptes koning,
en die jaagt
achter de zonen Israëls aan;

terwijl de zonen Israëls
uittrekken door een hooggeheven hand.
9 Ze jágen, de Egyptenaren, achter hen aan
en halen hen in als ze daar gelegerd zijn
vlak voor de zee,-
met z'n allen: paarden, wagens, Farao,
zijn ruiters, zijn legermacht;
vlak voor de monding van de Chirot,
voor het aanschijn van Baäl Tsefon.
10 Farao is genaderd;
de zonen Israëls heffen hun ogen op:
ziedaar Egypte!, opgebroken hen achterna!,
en ze worden zéér bevreesd;
de zonen Israëls schreeuwen het uit
tot de Ene,
11 en zeggen
tot Mozes:
zijn er soms geen graven genoeg in Egypte,
heb je ons meegenomen
om te sterven in de woestijn?-
wat heb je ons eigenlijk aangedaan
dat je ons hebt uitgeleid uit Egypte?-
12 was dit niet het woord
dat we tot jou hebben gesproken in Egypte
toen we zeiden:
blijf van ons af, laat ons Egypte dienen!-
want beter is het ons Egypte te dienen
dan dat we sterven in de woestijn!
13 Maar Mozes zegt tot de gemeente:
vreest niet,
houdt stand,-
ziet uit naar de redding door de Ene,-
die hij heden aan u zal doen;
want
zoals ge de Egyptenaren heden hebt gezien
zult ge er niet aan toevoegen
ze nógmaals te zien, tot in eeuwigheid!-
14 de Ene zal voor u strijden
en ú hebt te zwijgen!
15 Dan zegt de Ene tot Mozes:
wat schreeuw je tot míj!-
spreek tot de zonen Israëls
dat ze moeten opbreken!-

- 16 en jijzelf:
hef je staf omhoog;
strek je hand uit over de zee en klief hem;
dan komen de zonen Israëls
beneden door de zee op het droge!-
- 17 en ik,
ziedaar, ik versterk het hart van Egypte
zodat ze hen achterna komen;
dan zal ik gloriëren,
door Farao en heel zijn legermacht,
zijn wagens en zijn ruiters;
- 18 weten zullen ze, de Egyptenaren,
dat ik de Ene ben!,
als ik glorieer door Farao,
zijn wagens en zijn ruiters!
- 19 Dan breekt op:
de engel Gods
die ging voor het aanschijn van Israëls leger,
en gaat áchter hen mee;
ook breekt op:
de staande wolk, van voor hun aanschijn,
en gaat áchter hen staan.
- 20 Hij komt
tussen het leger van Egypte
en het leger van Israël,-
zo is er de wolk én het duister
en verlicht hij de nacht;
de een is de ander niet genaderd,
heel de nacht.
- 21 Dan strekt Mozes zijn hand uit,
over de zee,
en de Ene laat de zee leeglopen
door een machtige oosterstorm,
heel de nacht,
en hij maakt de zee tot droog land;
de wateren worden gekloofd.
- 22 Zo komen de zonen Israëls
beneden door de zee op het droge;
de wateren zijn voor hen een muur,
rechts van hen en links van hen!
- 23 De Egyptenaren jagen hen na
en komen hen achterna,-
elk paard van Farao,

- zijn wagens en zijn ruiters,-
tot onder in de zee.
- 24 Het geschiedt in de ochtendwake:
de Ene richt zich naar Egyptes leger
in een zuil van vuur en wolken,-
en maakt een warboel
van Egyptes legerkamp.
- 25 Hij laat het wiel van zijn wagens
wijken
en laat hem slechts zwaar vooruitkomen;
dan zegt Egypte:
ik moet vluchten voor Israëls aanschijn,
want de Ene
voert voor hen oorlog met Egypte!
- 26 De Ene zegt tot Mozes:
strek je hand uit over de zee,-
dan keren de wateren terug over Egypte,
over zijn wagens en over zijn ruiters!
- 27 Mozes strekt zijn hand uit over de zee:
en de zee keert, tegen de ochtendwending,
in zijn stroombed terug,
terwijl de Egyptenaren vluchten,
hem tegemoet;
dan schudt de Ene Egypte af,
midden in de zee.
- 28 De watermassa's keren terug
en overdekken de wagens en de ruiters
van heel Farao's legermacht,-
allen die hen achternagekomen waren
in de zee;
er restte niemand van hen, tot niet één.
- 29 En de zonen Israëls zijn
-onder in de zee-
gegaan over het dróge!
De wateren waren voor hen een muur,
rechts van hen en links van hen!
- 30 Zo redt de Ene op die dag Israël
uit de hand van Egypte,
en ziet Israël Egypte
dood op de lip van de zee;
- 31 Israël ziet de grote hand
waarmee de Ene het heeft gedaan in Egypte
en ze krijgen ontzag, de gemeente,

voor de Ene;
ze gaan vertrouwen op de Ene
en op Mozes, zijn dienaar.

15

1a Dan zingt Mozes met de zonen Israëls
voor de Ene deze zang;

Solisten zingen: Gezang 151

Vervolg Schriftlezing: Exodus 15: 1b - 18

- 1b ze zeggen veelzeggend:
zingen wil ik voor de Ene,
want hij is hoog verheven;
het ros en zijn ruiterschoot hij in zee!
- 2 Mijn zege en mijn muziek is de Ene:
hij is het die mij komt redden!
Hij is mijn God, ik prijs hem,
de God van mijn vader, hem verhef ik!
- 3 De Ene is een man van oorlog;
Ene is zijn naam!
- 4 Farao's wagens en zijn legermacht
smeet hij in zee;
de keur van zijn driekampers,
ze werden in de Rietzee gedompeld.
- 5 Oerkolken overdekten hen;
ze daalden neer in de diepten
zoals een steen!
- 6 Uw rechterhand, Ene,
schittert van kracht,
uw rechterhand, Ene, verplettert een vijand!
- 7 In een overvloed van hoogheid
legt gij néér wie tegen u opstaan;
gij zendt uw laaiende woede uit:
die verteert hen als kaf!
- 8 Door de stormwind uit uw neusgaten
stuwden watermassa's op,
stromen zijn blijven staan als een dam;
verstard zijn oerkolken
in het hart van de zee.
- 9 Een vijand zei wel
'ik jaag na, haal in, deel buit,
verzadig aan hen mijn ziel,

- ontbloot mijn zwaard,
mijn hand zal hen onterven'-
- 10 gij hebt geblazen met uw stormwind
en de zee heeft hen overdekt;
ze zonken weg als een stuk lood
in watermassa's vol geweld.
- 11 Wie is als gij bij de goden, Ene!
Wie is als gij?- verheerlijkt in het heiligdom,
gevreesd in lofzangen,- die een wonder dóet!
- 12 Gij strekte uw rechterhand uit:
aarde verzwolg hen.
- 13 Gij leidde in uw vriendschap
deze gemeente, en hebt die verlost,
door uw kracht voortgeleid
naar de weide van uw heiligdom!
- 14 Dat hoorden mensengemeenten
en sidderden!
Kramp beving
Filistea's gezetenen.
- 15 Tóen waren de vorsten van Edom ontzet,
de goden van Moab:
een beving heeft hen bevangen;
daar wankelden
al Kanaäns gezetenen!
- 16 Er valt over hen ontzetting en angst,
door de grootheid van uw arm
worden ze star als steen,-
zolang oversteekt: uw gemeente, Ene!,
zolang oversteekt de gemeente
die gij hebt verworven.
- 17 Gij doet ze komen
en plant ze in het bergland, uw erfdeel,
standplaats voor uw zetel,
gij hebt dat bewerkt, Ene!-
een heiligdom,
mijn Heer,
hebben uw handen tot stand gebracht!
- 18 De Ene zal koning zijn
voor eeuwig en immer!

De doopgedachtenis

V: Dit is de nacht, waarin wij worden teruggebracht
naar de oorsprong van onze doop:
ook wij zijn door het water getrokken,
bekleed met licht, beademd met nieuw leven.
Een nieuwe naam is ook over ons uitgesproken.
Deze nacht gedenken wij, hoe ook wij zijn weggeroepen
uit dood en duisternis.
Zo belijden wij, samen met Israël, Gods eerstgeborene:

Hoor Israël!
De HEER is onze God,
De HEER is één!

Gij zult de HEER, uw God liefhebben
met geheel uw hart en met geheel uw ziel
en met geheel uw kracht
en uw naaste als uzelf.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons heersen
en hij die genoemd wordt 'Ik zal er zijn' alleen dienen?

G: Ja, dat willen wij!

V: Wilt u elk slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

G: Ja, dat willen wij!

V: Dit water van de heilige Doop zij ons tot gedachtenis!

Schaamt u dan niet de Christus te belijden,
want het evangelie is een kracht Gods
tot bevrijding van een ieder die gelooft;
en antwoordt in gemeenschap
met de kerk van alle eeuwen:

Solisten zingen: Gezang 344

Lezing van het Paasevangelie: Marcus 16: 1 - 8 (Naardense Bijbel)

1 Als de sabbat afloopt,
kopen Maria Magdalena,
Maria van Jakobus, en Salome,
balsems

- en komen hem zalven.
- 2 Zeer vroeg op de eerste van de week
komen zij aan bij de gedenkplaats,
bij het opgaan van de zon.
- 3 Ze hebben tot elkaar gezegd:
wie zal voor ons de steen weggewentelen
van de poort van de gedenkplaats?-
4 en nu ze opkijken
aanschouwen ze dat hij is weggewenteld,
de steen,-
hoewel hij heel groot is geweest.
- 5 Als ze de gedenkplaats binnenkomen
zien ze aan de rechterkant
een jongeman zitten,
met een witte mantel omgeworpen,
en ze zijn stomverbaasd.
- 6 Maar hij zegt tot hen:
niet zo verbaasd!-
ge zoekt Jezus, de Nazarener,
die gekruisigd is?-
hij is opgewekt, hij is niet hier;
zie, dit is de plaats
waar ze hem hebben gelegd
- 7 nee, gaat heen, zegt aan zijn leerlingen
en aan Petrus
dat hij u voorgaat naar Galilea;
daar zult ge hem zien,
zoals hij u heeft gezegd!
- 8 Naar buiten gekomen
vluchten ze weg van de gedenkplaats,-
want siddering en ontzetting
heeft hen bevangen;
en ze zeggen aan niemand iets,
want ze zijn gaan vrezen.

Orgelspel: Johann Sebastian Bach (1685-1750) -
'Christ lag in Todesbanden' - BWV 625

Inzameling van de gaven voor Wijkdiaconie en Jeugdwerk

Thomaskerk

Giften kunnen worden overgemaakt op rek.nr. NL39 INGB 0004 9570 85
t.n.v. Wijkraad voor diakenen, Thomaskerk, o.v.v. Collectegeld.

U kunt ook geven via Givt.

Willem de Zwijgerkerk

Giften kunnen worden overgemaakt op NL28 INGB 0005 084 450 t.n.v. Protestantse Gemeente Amsterdam inz. Willem de Zwijgerkerk te Amsterdam, o.v.v. Collecte 3 april.

Voorbeden Stil Gebed Onze Vader

Diaken: De Heer is waarlijk opgestaan

Gemeente: Christus, het licht der wereld

Voorganger: Oogappel van de Vader
door wie God naar mensen kijkt.
Schijnsel van vaderlijke liefde
liefde voor de mensenkinderen.

Diaken: Christus het licht der wereld.
Het vuur in onze harten, dat Hij ontstoken heeft.

**Gemeente: Wij dragen het licht, gemeenschap van Christus,
het levend licht, wij geven het door,
een lopend vuur, door heel de wereld
naar buiten gedragen in deze nacht.**

Uitdelen van het licht

Solisten zingen: Slotlied: Gezang 631

*Wij verlaten de kerk, dragen het licht de nacht in en zetten morgen
de dienst voort.*

Orgelspel: Charles-Marie Widor (1844-1937) - Toccata
uit: de Vijfde Symphonie